

י"ב אדר תש"פ

08 מרץ 2020

ישיבה בנושא הערכות למשבר בעקבות נגיף הקורונה

משרד הכלכלה: אלי כהן- שר הכלכלה, שי רינסקי- מנכ"ל משרד הכלכלה, נעמה קאופמן פס- משנה למנכ"ל, רן קויתי- מנהל הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים, מיכל פינק- סמנכ"ל אסטרטגיה, שירה קוה- דוברת המשרד, גבי בר- מנהל מינהל חירום, עוזי כץ- מנהל מינהל תעשיות, יעקב וכטל- מנהל מינהל תקינה, גיל ארז- יועץ מנכ"ל, מיכל נידם- מנהלת דסק סין בסח"צ, בועז דנילוב- מנהל אגף ייצור מתקדם, עומר מיה- ראש מטה משנה למנכ"ל.

התאחדות התעשיינים: רון תומר- נשיא התאחדות התעשיינים, חגי אדרי- סמנכ"ל; לשכת המסחר: אוריאל לין- נשיא לשכת המסחר, רז הילמן- סמנכ"ל, ישראל מני- סמנכ"ל; לשכת ארגוני העצמאיים והעסקים, לה"ב: נשיא- רועי כהן.

שר הכלכלה:

- א. אירוע הקורונה הוא ללא ספק אירוע עם פוטנציאל נזק כלכלי משמעותי. השאיפה של משרד הכלכלה היא לראות כיצד פועלים יחד וכיצד מצמצמים את הנזק באופן מיידי.
- ב. בנושא התעשייה- מינהל תעשיות נמצא בקשר עם התעשיינים, בודק איפה יש מחסור בחו"ג ומנסה לייצר פתרונות לבעיות שעולות מהשטח. אנו רוצים שמפעלים שיכולים להמשיך לעבוד יעבדו בצורה המקסימלית ואף שחברות ישראליות ינצלו את הפוטנציאל הכלכלי שטמון במשבר.
- ג. בנושא היבוא- אנו נמצאים בקשר שוטף עם היבואנים, גם דרך לשכת המסחר וגם באופן ישיר. עקרון הפעולה הוא לשים דגש על היבואנים החיוניים למשק ואח"כ על היבואנים הגדולים (לפי מספר עובדים) במטרה למזער את הפגיעה.
- ד. בנושא עסקים קטנים- הסיוע התזרימי יהיה קודם כל לתחום התעופה ולאחר מכן לתיירות. ארגון העסקים הקטנים ומשרד הכלכלה צריכים לפעול בצורה משותפת מול משרד הבריאות כדי לאזן את ההנחיות של משרד הבריאות ולשקף את ההשפעה על העסקים. אם משרד הבריאות מפרסם הנחיה שאינה סבירה, נשיא לה"ב יעדכן את המשרד וביחד נפנה למשרד הבריאות לתיקון ההנחיה.
- ה. הוקמה ועדה במשרד האוצר שמטרתה לתת מענה תזרימי לחברות שנפגעו. המענה יינתן ראשית לעסקים בתחום התעופה ובתיירות. כמו כן, אנו מתכוונים לקדם מתן פיצוי לעצמאים ולא רק לשכירים.
- ו. לא ניתן לדעת בעת הנוכחי לאן מתפתח המשבר ולכן המטרה היא לסייע ולייצג את הגורמים הנוכחים כאן בוועדה שבראשות משרד האוצר.

ז. שר הכלכלה וצוות המשרד זמין בכל סוגיה בעניין הזה. לכל תחום יהיה ליווי של גורם מקצועי מצד המשרד. תעשיינים- ע"י מנכ"ל ומנהל מינהל תעשיות; מסחר ושירותים- מנכ"ל וסמנכ"ל אסטרטגיה; עסקים קטנים ובינוניים- מנכ"ל ומנהל הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים.

התייחסויות הפורום:

נשיא התאחדות התעשיינים-

1. בנושא ימי הבידוד- כאשר הערכות של משרד הבריאות מציינות צפי ל-80 אלף מבודדים, מספר הזה שווה ערך רבע מיליארד ש"ח שכר עבודה. צריך להבין שמישהו צריך לשלם את זה. גישת ההתאחדות היא שלא צריך לקרוא לימי הבידוד ימי מחלה. כמו כן, טוען כי הנושא צריך להיות ממומן ע"י קרן עצמאית.
2. רשת ביטחון- דוגמא לחברה מהצפון [REDACTED] אשר מייצאת 90% מהסחורה שלה. החברה מייצאת 60% מהמכירות לאירופה ו-30% לסין. השוק הסיני הפסיק לקנות את המוצרים של החברה. בעקבות המשבר אין לחברה תזרים על מה שנמכר וכעת אין הזמנות חדשות. מציין כי אם חברה כזאת תקרוס היא לא תתרומם מחדש ולכן צריך לספק רשת בטחון לחברות מסוג זה.
3. ניהול המשק- על פי התקשורת והרשתות החברתיות הציבור קונה מוצרים בצורה קיצונית. אחת המטרות המשותפות של משרד הכלכלה וההתאחדות היא לשדר רגיעה החוצה כדי שהמשק יתנהל בצורה הגיונית, אחרת הפאניקה של הציבור תיצר מחסור. משיחות שניהל עם 25 ייצרני מזון- כולם נכונים להמשיך לעבוד ומשדרים שיהיו מספיק מלאים בחצי שנה הקרובה לפחות.
4. הוראות התנהלות במפעלים- ההתאחדות עובדת על כתיבת "תורה" והוראות לעבודה במפעלים. ההתאחדות בונה תרחישים והוראות, לדוגמא איסור הכנסת מבקרים, הוראות להיגיינה ועוד. מבקש את עזרת משרד הכלכלה וגיוס משרד הבריאות לאיזון בדבר ההנחיות. מבקש את התמיכה של משרד הכלכלה מול משרד הבריאות.
5. בנושא חומרי גלם: רוב התעשייה מחזיקה מלאי חו"ג של עד שלושה חודשים. רואים בעיות בעיקר במסכות ובמוצרי פארמה. חסרים מארזים לבדיקה של קורונה.
6. התאחדות התעשיינים מפעילה חדר מצב, בו אוספים נתונים ומשתפים אותם עם משרד הכלכלה. כל עוד נעבוד ביחד נצליח לצלוח את המשבר. להערכתו, המשבר לא הולך להיעלם בקיץ, לכן צריך להיערך לתקופה אורכה.

נשיא לשכת המסחר:

1. עבודת משרד התחבורה- רואים בימים האחרונים שיפור רציני בתפקוד הנמלים. היו בעבר בעיות של אוניות שהגיעו מאיטליה. אגף הספנות במשרד התחבורה התמודד בצורה טובה עם הבעיות.

2. [redacted] - לתפיסתו, עובד שיוצא לחו"ל ויודע שהוא כנראה ילך לבידוד, צריך לדעת שהוא עושה את זה על חשבונו ולא ע"ח המעסיק.
3. מבקש לעבוד בשיתוף פעולה מלא כדי לבנות נוסחה אפקטיבית להגן על המשק, כפי שקרה בימי מלחמת לבנון השנייה. העסקים צריכים לעשות כל מאמץ אפשרי לצמצום הנזקים בקרבם. העיקרון המנחה לתפיסתו הוא שאסור שיהיה עסק שיפול בגלל וירוס הקורונה.
4. בנושא יבוא- היבוא חשוב לחו"ג לתעשייה, לקהל הצרכנים בישראל. מבקש ממשרד הכלכלה לבחון הקלות ברגולציה במידה וימצאו מקורות אלטרנטיביים לחו"ג. מבקש שהנושא לא יתעכב מכיוון שהסיטואציה אינה של שגרה אלא של משבר.
5. בנושא פיצוי לעסקים- לתפיסתו צריך לאמץ את העיקרון באיטליה- מחזור עסקים שחווה ירידה ביותר מ-25% מהמחזור במשך חודשיים צריך לקבל פיצוי מהמדינה. המודל הופעל בשנת 2006 בזמן מלחמת לבנון השנייה.
6. [redacted] - [redacted] להיערך לדחיות תשלומי מיסים כחלק מהפתרונות להקל על המגזר העסקי.
7. ביטול הפטור של מע"מ על ייבוא אישי. האוצר צריך לחשוב על הנושא הזה כדי לגבש הכנסות נוספות בתקופת משבר.

שר הכלכלה: מבקש לדעת איפה צריך סיוע בהפחתת רגולציה. השר מבקש להקל איפה שניתן להקל ולעשות את המירב. יש כוונה לבוא ולתת הקלות ועכשיו במיוחד לאור משבר הקורונה. אם יש מוצר שאין לו ייצור מקומי והיה מיובא מסין ועכשיו צריך לייבוא ממקום אחר, לחשוב על הקלות בתהליך היבוא שלו ממדינה אחרת.

[redacted] :

1. שמח ומודה על הדיון.
2. לתפיסתו משרד הבריאות מתנהל [redacted], [redacted] מנכ"ל משרד הבריאות צריך לתקן את הפאניקה בציבור ואת הרושם שייצר שמדינת ישראל נמצאת במחסור.
3. עקב הנחיותיו של מנכ"ל משרד הבריאות לגבי ענף האירועים [redacted] הרס ענף שלם, עם הפסדים בסך 180 מיליון ₪.

פתרונות מוצאים :

- בשלב ראשון צריך להרגיע את המשק, בשלב השני צריך לעשות קיזוז הפסדים לאחור ודחיית תשלומי מס.
- כל המשק משווא לאמירה אחת- שעובדים יוכלו לצאת לחל"ת ולקבל כסף מהיום הראשון. צריך לאפשר לאותם ענפים שנפגעו: סוכני נסיעות, עולמות אירועים, להוציא את העובדים לחל"ת ולקבל את הכסף משירות התעסוקה למשך חודש.

- הוכנה תכנית מסודרת כיצד לתת הלוואות לעסקים באמצעות הקרן בערבות מדינה. מבקש לייצר "מסלול ירוק" למשך שלושה חודשים.
 - הפחתת ריבית במשק כדי לאפשר לאנשים יותר הכנסה פנויה ופחות עלויות אשראי.
 - מתן הלוואות בעזרת גופים שמדינות ישראל שותפה בהם כמו מפעל הפיס.
 - מודע לקרן מס רכוש בסך 12 מיליארד ₪. מבקש לקבל החלטה שאפשר לקבל פיצוי דרך הקרן הזאת.
 - מבקש לעשות מחקר השוואתי כיצד מדינות אחרות מתמודדות עם המשבר. להציג מחקר השוואתי כדי לגרום למשרד הבריאות לשנות את גישתו.
4. משרד הכלכלה יכול להוביל את השינוי מול גישתו של משרד הבריאות, הוא הגורם שאחראי להציג את עמדת המגזר העסקי. מבקש שהשר יעביר את המסר הזה בישיבת הממשלה.

סיכום שר הכלכלה:

1. בעניין האוצר וסוגיות הפיצוי- עדיין לא יודעים להעריך מה משך התקופה שהנגיף ישפיע על חיינו. האוצר מאפשר לתת סיוע תזרימי ולאחר מכן לקבוע את גובה הפיצוי. כרגע המטרה שלנו כמשרד הכלכלה היא לצמצם את הנזק.
2. בנושא של אירועים- צריך שתצא הבהרה של משרד הבריאות לגבי סוגיית האירועים. משרד הבריאות צריך להוציא הבהרות לציבור כדי למנוע ביטול מיותר שאין להם הצדקה. הסוכנות תפעל מול מפקי האירועים, יחד יעברו על ההנחיות ויעשו תיקון מול משרד הבריאות. בהתאם תצא הבהרה לציבור.
3. בנושא חו"ג- על מנת שיעוד חודשיים שלושה לא תהייה בעיה צריך להיערך החל מהיום ביחד עם מינהל תעשיות.
4. בעניין הקלות מול משרדים האחרים- מציע את עזרת המשרד בעבודה מול משרדים אחרים.

בברכה,

נעמה קאופמן-פס

משנה למנכ"ל